

Pomocný prostředek na ochranu rostlin

PŘED POUŽITÍM SI PŘEČTĚTE PŘILOŽENÝ NÁVOD K POUŽITÍ.

Chalcoprax® A

Feromonová návnada, pasivní pomocný prostředek, ve formě prostředku uvolňujícího páry (VP) určená k lákání lýkožrouta lesklého (*Pityogenes chalcographus* L.).

Pouze pro profesionální uživatele

Účinné látky:

chalcogran 21,5 g/kg (2,15% hmot.)

methyl-(2E,4Z)-2,4-dekadienoát 5,3 g/kg (0,53% hmot.)

Název nebezpečných látek:

2-methylbut-3-in-2-ol, 2-ethyl-1,6-Dioxaspiro[4.4]nonan

NEBEZPEČÍ

H225 VYSOCE HOŘLAVÁ KAPALINA A PÁRY.

H318 ZPŮSOBUJE VÁŽNÉ POŠKOZENÍ OČÍ.

H317 MŮŽE VYVOLAT ALERGICKOU KOŽNÍ REAKCI.

H336 MŮŽE ZPŮSOBIT OSPALOST A ZÁVRATĚ.

H361F PODEZŘENÍ NA POŠKOZENÍ REPRODUKČNÍ SCHOPNOSTI.

P101 JE-LI NUTNÁ LÉKAŘSKÁ POMOC, MĚJTE PO RUCE OBAL NEBO ŠTÍTEK VÝROBKU.

P102 UCHOVÁVEJTE MIMO DOSAH DĚTÍ.

P103 PŘED POUŽITÍM SI PŘEČTĚTE ÚDAJE NA ŠTÍTKU.

P201 PŘED POUŽITÍM SI OBSTAREJTE SPECIÁLNÍ INSTRUKCE.

P202 NEPOUŽÍVEJTE, DOKUD JSTE SI NEPŘEČETLI VŠECHNY BEZPEČNOSTNÍ POKYNY A NEPOROZUMĚLI JIM.

P210 CHRAŇTE PŘED TEPEM, HORKÝMI POVRCHY, JISKRAMI, OTEVŘENÝM PLAMENEM A JINÝMI ZDROJI ZAPÁLENÍ. ZÁKAZ KOUŘENÍ.

P240 UZEMNĚTE OBAL A ODBĚROVÉ ZAŘÍZENÍ.

P241 POUŽÍVEJTE ELEKTRICKÉ, VENTILAČNÍ A OSVĚTLOVACÍ ZAŘÍZENÍ DO VÝBUŠNÉHO PROSTŘEDÍ.

P242 POUŽÍVEJTE POUZE NÁSTROJE Z NEJISKŘÍCÍHO KOVU.

P243 PROVEĎTE PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ PROTI VÝBOJŮM STATICKÉ ELEKTRINY.

P261 ZAMEZTE VDECHOVÁNÍ MLHY.

P271 POUŽÍVEJTE POUZE VENKU NEBO V DOBŘE VĚTRANÝCH PROSTORÁCH.

P272 KONTAMINOVANÝ PRACOVNÍ ODĚV NEODNÁŠEJTE Z PRACOVIŠTĚ.

P280 POUŽÍVEJTE OCHRANNÉ RUKAVICE/OCHRANNÝ ODĚV/OCHRANNÉ BRÝLE.

P303 + P361 + P353 PŘI STYKU S KŮŽÍ (NEBO S VLASY): VEŠKERÉ KONTAMINOVANÉ ČÁSTI ODĚVU OKAMŽITĚ SVLÉKNĚTE. OPLÁCHNĚTE KŮŽI VODOU NEBO JI OSPRCHUJTE.

P304 + P340 PŘI VDECHNUTÍ: PŘENESETE OSOBU NA ČERSTVÝ VZDUCH A PONECHTE JI V POLOZE USNADŇUJÍCÍ DÝCHÁNÍ.

P305 + P351 + P338 PŘI ZASAŽENÍ OČÍ: NĚKOLIK MINUT OPATRNĚ VYPLACHUJTE VODOU. VYJMĚTE KONTAKTNÍ ČOČKY, JSOU-LI NASAZENY A POKUD JE LZE VYJMOUT SNADNO. POKRAČUJTE VE VYPLACHOVÁNÍ.

P310 OKAMŽITĚ VOLEJTE TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO NEBO LÉKAŘE.

P362 + P364 KONTAMINOVANÝ ODĚV SVLÉKNĚTE A PŘED OPĚTOVNÝM POUŽITÍM VYPERTE.

P370 + P378 V PŘÍPADĚ POŽÁRU: K HAŠENÍ POUŽIJTE ROZSTŘIKOVANÝ PROUD VODY, PĚNU NEBO OXID UHLIČITÝ.

P233 UCHOVÁVEJTE OBAL TĚSNĚ UZAVŘENÝ.

P403 + P235 SKLADUJTE NA DOBŘE VĚTRANÉM MÍSTĚ. UCHOVÁVEJTE V CHLADU.

P405 SKLADUJTE UZAMČENÉ.

P501 ODSTRAŇTE OBSAH/OBAL PŘEDÁNÍM OPRÁVNĚNÉ OSOBE.

EUH401 DODRŽUJTE POKYNY PRO POUŽÍVÁNÍ, ABYSTE SE VYVAROVALI RIZIK PRO LIDSKÉ ZDRAVÍ A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ.

Osoba odpovědná za konečné balení a označení nebo za konečné označení pomocného prostředku na trhu:

BASF SE, Carl-Bosch-Strasse 38, 67056 Ludwigshafen, Německo

Právní zástupce v ČR:

BASF spol. s r.o., Sokolovská 668/136d, 186 00 Praha 8
tel.: +420 235 000 111

Číslo šarže:

vedeno na obalu

Datum výroby formulace:

vedeno na obalu

2D kód:

vedeno a obalu

Doba použitelnosti:

2 roky od data výroby, teplota skladování od -20 do 5 °C

Velikost a materiál balení:

ampule z plastické hmoty o obsahu 2,5 ml pomocného prostředku

Způsob působení:

Feromonová návnada obsahuje kombinaci biologických feromonů (tzv. agregační feromony) lákající lýkožrouta lesklého.

Feromony jsou obsaženy ve speciálním odparníku (ampuli) s regulovaným odparem. Pozvolna a v odměřeném množství se feromony uvolňují v závislosti na teplotě (čím je teplota vyšší, tím více látky se uvolní). Tak je zaručeno, že při vysoké aktivitě rojení (závislé na teplotě) se uvolní odpovídající množství feromonů.

Uvolněné feromony signalizují (simulují) rojícím se kůrovcům přítomnost jak vhodného materiálu ke kladení vajíček, tak jedinců schopných páření.

Návod k použití:

1) Plodina, oblast použití	2) Škodlivý organismus, jiný účel použití	Dávkování, mísitelnost	OL	3) Poznámka
lesní porosty, smrk	lýkožrout lesklý	---	AT	monitoring

AT – ochranná lhůta je dána odstupem mezi termínem aplikace a sklizní

Upřesnění použití:

Uvedeno v bodu: „Další údaje a upřesnění“

Ochranné vzdálenosti a jiná opatření a omezení s ohledem na ochranu zdraví lidí, necílových organismů a složek životního prostředí:

NEZNEČIŠŤUJTE VODY POMOCNÝM PROSTŘEDKEM NEBO JEHO OBALEM.

EXPOZICE VODNÍCH ORGANISMŮ JE S OHLEDEM NA POVAHU POMOCNÉHO PROSTŘEDKU A ZPŮSOB JEHO POUŽITÍ VYLOUČENA.

POMOCNÝ PROSTŘEDEK NEVYŽADUJE KLASIFIKACI Z HLEDISKA OCHRANY VČEL.

Další omezení:

Při práci i po ní, až do odložení osobních ochranných pracovních prostředků a do důkladného umytí nejzte, nepijte a nekuřte.

Pokud není používán ochranný oděv pro jedno použití, pak pracovní / ochranný oděv a OOPP před dalším použitím vyperte, resp. očistěte.

Při aplikaci pomocného prostředku nepoužívejte kontaktní čočky.

Osobní ochranné pracovní prostředky

Osobní ochranné pracovní prostředky (OOPP) při práci s odparníkem (ampulí):

Ochrana dýchacích orgánů   Vhodná ochrana dýchacího ústrojí při nižší koncentraci nebo krátkodobém účinku: Kombinovaný filtr EN 141 typ ABEK (plyny a výpary organických, anorganických, kyselých anorganických a alkalických sloučenin).

Ochrana rukou   Vhodné ochranné pracovní rukavice odolné proti chemikáliím (EN 374) i pro delší, přímý kontakt (doporučeno: index ochrany 6, odpovídající > 480 minutám doby permeace podle EN 374): např. z nitrilkaučuku (0,4 mm), chloroprenkaučuku (0,5 mm), polyvinylchloridu (0,7 mm) a další.

Ochrana očí a obličeje   Utěsněné ochranné brýle (brýle proti stříkající kapalině) (EN 166)

Ochrana těla

Ochranu těla je nutno zvolit podle aktivity a možné expozici, např. zástěra, ochranné vysoké boty, protichemický ochranný oděv (podle DIN-EN 465).

Společný údaj k OOPP:

poškozené OOPP je nutné urychleně vyměnit

Vhodným doplňkem vybavení je speciální stříčka pro výplach očí popř. nádoba s vodou.

Informace o první pomoci:

Všeobecné pokyny: Projeví-li se přetrvávající zdravotní potíže nebo v případě pochybností uvědomte lékaře a poskytněte mu informace ze štítku, příbalového letáku nebo bezpečnostního listu. Znečištěný oděv odstraňte.

První pomoc při nadýchání aerosolu: Ihned vdechněte dávku kortikosteroidu ve spreji (např. dexametazon).

První pomoc při zasažení kůže: Ihned důkladně omyjte velkým množstvím vody, aplikujte sterilní obvaz a obraťte se na kožního lékaře.

První pomoc při zasažení očí: Ihned vyplachujte zasažené oči po dobu alespoň 15 minut proudem vody při roztažených víčkách a obraťte se na očního lékaře.

První pomoc při náhodném požití: Okamžitě vypláchněte ústa a vypijte 200-300 ml vody, vyhledejte lékaře.

Při vyhledání lékařské pomoci informujte o přípravku, se kterým se pracovalo a o poskytnuté první pomoci. Další postup první pomoci (i event. následnou terapii) lze konzultovat s **Toxikologickým informačním střediskem: Telefon nepřetržitě: 224 919 293 nebo 224 915 402.**

Skladování:

Teplota přípravku při přepravě nesmí překročit 5 °C.

Přípravek se skladuje v uzavřených originálních obalech v suchých uzamykatelných skladech odděleně od potravin, nápojů a krmiv, hnojiv, desinfekčních prostředků a obalů od těchto látek při teplotách do 5 °C. Chraňte před teplotami nižšími než -20 °C. Izolujte od produktů citlivých na zápach. Chraňte před přímým slunečním zářením, vlhkostí a sáláním tepelných zdrojů. Stabilita při skladování je závislá na teplotě okolí a výše zmíněných podmínkách.

Při správném skladování v původních neotevřených obalech přípravek zachová plnou biologickou účinnost po dobu nejméně 2 let. Pečlivými zkouškami bylo prokázáno, že při dodržení návodu k použití je přípravek vhodný k doporučenému účelu. Výrobce však nemůže ručit za škody, způsobené neodborným a předpisům neodpovídajícím použitím a skladováním.

Likvidace obalů a zbytků:

Likvidaci je nutné provést dle zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech, ve znění pozdějších a souvisejících předpisů. Ampulky dejte buď do sběru k recyklaci nebo k likvidaci ke spálení ve schválené spalovně, vybavené dvoustupňovým spalováním s teplotou 1200 - 1400 °C ve druhém stupni a s čištěním plyných zplodin. Stejně se spálí případné zbytky pomocného prostředku po předchozím smícháním s hořlavým materiálem (pilinami apod.).

Další údaje a upřesnění:

Upřesnění použití:

Chalcoprax A je biotechnický prostředek určený k využití pro monitorování výskytu lýkožrouta lesklého. Jeden odparník se umísťuje do jednoho feromonového lapače (ev. jeden odparník pro tři sdružené lapače). Doporučeny jsou lapače barierové nebo šterbinové, ale použity mohou být i další vhodné lapače.

První odparník se umísťuje do lapače **na jaře v období těsně před počátkem rojení lýkožrouta lesklého**, tedy v době, kdy denní teploty dosahují 14-16 °C. Je to obvykle v březnu až dubnu.

Druhý odparník se přidá do lapače **před počátkem letního rojení**. Je to obvykle koncem června až počátkem července. Rojení lýkožrouta lesklého a odchyt končí obvykle v průběhu září. Účinnost feromonových odparníků může být nepříznivě ovlivněna nezpracovaným atraktivním dřívím (vývraty, zlomy a polomy, napadenými stojícími stromy, zbytky po těžbě apod.).

Odparník je uzavřený v aluminiovém sáčku, ze kterého se vyjme až těsně před vložením do lapače.

Použití pro monitoring:

V lesních porostech ohrožených lýkožroutem lesklým je možno zjišťovat začátek a průběh rojení i početnost výskytu a stanovit nezbytná opatření. K tomuto účelu se využívají jednotlivé feromonové lapače rozmístěné ve vzdálenosti cca 50 - 100 m při dodržení odpovídající vzdálenosti od porostní stěny.

Pomůcka pro vyhodnocení výsledků lapačů: 1 ml (1 cm³) odpovídá přibližně 400 lýkožroutů lesklých

Doba účinku: nejméně 8 týdnů po zavěšení v závislosti na průběhu teploty. Výměna prázdné ampule za plnou stačí zpravidla koncem června / počátkem července před prvním výskytem druhé generace.

Umístění lapačů:

Volné plochy, mezery v porostech, osluněné okraje porostů (JV-Z expozice), vyklizené vytěžené plochy, kotlíky po vývratech. Bezpečná vzdálenost od nejbližšího stojícího smrku u starších porostů nejméně 5 - 8 m, u tyčoviny a tyčkoviny 10 - 15 m.

Odparníky Chalcoprax A mohou být použity pouze způsobem uvedeným v návodu. V případě nesprávného použití vzniká riziko napadení zdravého stromu.

Při společném výskytu lýkožrouta lesklého s lýkožroutem smrkovým (*Ips typographus*) je možno nasazení Chalcopraxu A kombinovat s Pheropraxem A, odparníky by se však neměly při zavěšení dotýkat.

® registrovaná známka BASF

UFI: XXXX-XXXX-XXXX-XXXX